

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecător Iulia Cimpoi

DECIZIE

19 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

Judecători:

Svetlana Filincova

Oleg Sternioală

Luiza Gafton

Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat,
în cadrul derulării procesului de insolabilitate intentat față de Întreprinderea
Mixtă „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2017, prin care s-a
aprobat raportul final și bilanțul de lichidare, s-a încetat procesul de faliment și s-a
radiat debitorul din Registrul de Stat al persoanelor juridice,

c o n s t a t ă:

La 20 noiembrie 2012, Întreprinderea Mixtă „Casa Farm” Societate cu
Răspundere Limitată s-a adresat cu cerere introductivă privind intentarea procesului
de insolabilitate față de sine însuși, pe motiv de supraîndatorare.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2012 s-a admis spre
examinare cererea introductivă și în scopul prevenirii modificării stării bunurilor
debitorului Întreprinderea Mixtă „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată în
perioada de până la examinarea cererii introductive s-a dispus aplicarea măsurilor de
asigurare. Totodată fiind numit în calitate de administrator provizoriu Igor Cerlat,
deținătorul certificatului de instruire profesională nr. 15688 din 07 iulie 2010.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 04 ianuarie 2013 Întreprinderea
Mixtă „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată s-a declarat în stare de
insolvabilitate. S-a desemnat în calitate de administrator al procesului de
insolvabilitate Igor Cerlat, deținătorul certificatului de instruire profesională nr.

15688 din 07 iulie 2010. S-a stabilit ședința de audiere a raportului administratorului și validare a creanțelor pentru data de 11 martie 2013 ora 12:00 în incinta Curții de Apel Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 73, mun. Chișinău.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2013 s-a intentat procedura de faliment, prin valorificarea și lichidarea masei debitoare, față de Întreprinderea Mixtă „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată, c/f 1003600040240, cu sediul în mun. Chișinău, str. Mitropolit Varlam, 63.

S-a dizolvat Întreprinderea Mixtă „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată.

S-a desemnat în calitate de lichidator a Întreprinderii Mixte „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată - Igor Cerlat cu atribuțiile în conformitate cu criteriile aprobate de Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, având competențele stabilite în baza art. 25 alin. (5) Legea insolvenței, inclusiv valorificarea și lichidarea masei debitoare.

Măsurile de asigurare aplicate anterior s-au menținut, inclusiv s-a dispus: a considera nule orice transfer, îndeplinire a unei obligații, exercitare a unui drept, act sau fapt efectuate de debitor ulterior deschiderii procedurii falimentului, cu excepția celor autorizate de lichidator sau de instanța de insolvență; a nu se adăuga creanțelor create ulterior datei deschiderii procedurii generale și nici procedurii simplificate a falimentului nici o dobândă, majorare sau penalitate de orice fel sau cheltuială.

S-a notificat despre intentarea procesului de faliment și despre aplicarea măsurilor de asigurare persoanele indicate în art. 26 alin. alin. (1) și (2) din Legea insolvenței.

S-a publicat dispozitivul prezentei încheieri în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, conform art. 7 al Legii insolvenței.

Pe parcursul derulării procesului de insolvență, lichidatorul Întreprinderii Mixte „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată - Igor Cerlat a prezentat instanței de insolvență raportul final și bilanțul de lichidare al debitorului în proces de faliment.

În raport, lichidatorul Întreprinderii Mixte „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată în proces de faliment, invocă că, debitorul insolvent în proces de faliment nu dispune de mijloace financiare și de masă debitoare pentru satisfacerea tuturor creanțelor creditorilor, situația financiară a Întreprinderii Mixte „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată în proces de faliment caracterizându-se prin incapacitatea de a-și executa obligațiile pecuniare scadente, inclusiv obligațiile fiscale.

Menționează că în cadrul procesului de faliment intentat față de Întreprinderea Mixtă „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată, în urma analizei activității acestuia, cât și a actelor contabile, nu au fost depistate la moment careva acțiuni sau

culpă a membrilor organelor de conducere în urma cărora ar putea surveni atragerea la răspunderea subsidiară conform art. art. 247 și 248 din Legea insolvenței.

Precizează că până la data examinării raportului și a situațiilor financiare de lichidare prezentate de lichidator, nu au fost înaintate careva cereri și pretenții conform art.59 al Legii insolvenței.

Lichidatorul Întreprinderea Mixtă „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată în proces de faliment, Igor Cerlat a solicitat aprobarea raportului final și bilanțului de lichidare, încetarea procedurii falimentului cu radierea Întreprinderii Mixte „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată, cu sediul: mun. Chișinău, str. Mitropolitul Varlaam 63, IDNO-cod fiscal 1003600040240, din Registrul de stat al persoanelor juridice. A considera stinse creanțele neexecutate de Întreprinderea Mixtă „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată.

În aceeași ordine de idei, în susținerea înaintării raportului final privind lichidarea debitorului Întreprinderea Mixtă „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată în proces de faliment, lichidatorul Igor Cerlat a invocat prevederile art. 135 al Legii insolvenței în condițiile în care debitorul în proces de faliment nu dispune de masă debitoare care ar conduce la satisfacerea creanțelor creditorilor validați de instanța de insolvență.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2017 a fost încetat procesul de faliment în privința debitorului Întreprinderea Mixtă „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată, au fost stinse obligațiile debitorului, pe care le avea înainte de a intra în procedura falimentului, a fost radiată Întreprinderea Mixtă „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată din Registrul de stat al persoanelor juridice și a fost obligat lichidatorul Igor Cerlat să publice dispozitivul prezentei hotărâri în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

La 03 mai 2017 Inspectoratul Fiscal de Stat a depus cerere de recurs prin care a solicitat repunerea în termen, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2017 și trimiterea pricinii la rejudecare în instanță de apel.

În motivarea cererii de recurs a menționat că, cu hotărârea contestată a făcut cunoștință la 21 aprilie 2017, când a fost publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. La ședința din 05 aprilie 2017 nu s-a prezentat, deoarece nu a fost înștiințat în mod legal, conform 205 alin.(2) Cod de Procedură Civilă al RM.

Totodată a invocat că, instanța de insolvență a aplicat eronat și a încălcat normele de drept material, deoarece s-a constatat faptul că, nu a fost atras la răspundere subsidiară membrii organelor de conducere a Întreprinderii Mixte „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată.

În acest sens, a mai menționat că, în temeiul art. 248 din Legea insolvenței, organele de conducere a Întreprinderii Mixte „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată urma să fie atrase la răspundere subsidiară pentru faptul că s-au manifestat prin administrarea neglijentă a întreprinderii care a dus în mod vădit la incapacitatea de plată și eschivare de la obligațiunile față de buget.

Prin urmare, indică că există temei legal de atragere la răspundere subsidiară, ceea ce nu a fost luat în considerație de către instanța de judecată. Fapt care a condus la aplicarea eronată a normelor de drept.

Suplimentar a menționat că, lichidatorul urma să verifice legalitatea tranzacțiilor efectuate în ultimii 3 ani precedenții intentării procedurii de insolvență, cu prezentarea raportului respectiv, anexarea documentelor confirmative, inclusiv cu intentarea după caz a litigiilor în vederea anulării tranzacțiilor fictive și frauduloase, care au afectat interesele creditorilor, inclusiv interesele bugetului public național.

În final a menționat că, instanța de insolvență, la emiterea hotărârii din 05 aprilie 2017 a interpretat în mod eronat legea, neaplicând la judecarea pricinii normele de drept aferente și corespunzătoare, precum și nu a examinat complex circumstanțele cauzei, prin care fapt a emis o decizie neîntemeiată, care este pasibilă de a fi casată cu remiterea pricinii la rejudecare de către un alt complet de judecată, pentru erorile judiciare admise de către instanță să fie corectate (f.d. 125-128).

Lichidatorul Igor Cerlat în interesele Întreprinderii Mixte „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată nu a depus referință la cererea de recurs.

În conformitate cu art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței, nr. 149 din 29 iunie 2012 hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Analizând termenul de depunere a recursului, instanța de recurs a constatat că, Curtea de Apel Chișinău a emis hotărârea la 05 aprilie 2017. Recursul a fost depus la 03 mai 2017, respectiv recursul se consideră depus în afara termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Temeiul de repunere este faptul că recurentul nu a participat la ședință și hotărârea a fost publicată în Monitorul Oficial la 27 aprilie 2017. Adică cererea de repunere în termen este justificată de solicitant.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că Curtea de Apel Chișinău a examinat pricina cu respectarea normelor de drept material și procedural. Astfel, recursul urmează a fi respins din următoarele considerente.

Conform art.158 alin.(1) al Legii insolvenței, după ce bunurile din masa debitoare au fost valorificate integral, administratorul/lichidatorul prezintă instanței de insolvență un raport final împreună cu planul de distribuție finală, ale căror copii se remit creditorilor și debitorului. Instanța de insolvență convoacă adunarea finală a creditorilor în cel mult 30 de zile de la prezentarea raportului final. Creditorii pot formula obiecții asupra raportului final cu cel puțin 3 zile înainte de data convocării.

Din materialele cauzei rezultă că, la 26 octombrie 2016 lichidatorul Întreprinderii Mixte „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată - Igor Cerlat a prezentat instanței de insolvență Raportul final aprobat la adunarea creditorilor din 26 octombrie 2016, prin care s-a dispus încetarea procedurii simplificate a falimentului, radierea debitorului din Registrul de Stat al persoanelor juridice și s-au considerat stinse creanțele neexecutate a Întreprinderii Mixte „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată (f.d 97-103 vol.III).

Instanța de insolvență prin hotărârea din 05 aprilie 2017 a încetat procesul de faliment în privința debitorului Întreprinderea Mixtă „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată, a stins obligațiile Întreprinderii Mixte „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată, pe care le avea înainte de intrare în procedura falimentului și a dispus radierea debitorului din Registrul de stat al persoanelor juridice.

Or, încetarea procesului este posibil la orice stadiu al procesului de insolvență, după valorificarea masei debitoare (în cazul când aceasta există).

În speța dată, s-a constatat că, la 08 mai 2013 a fost convocată adunarea de raportare cu ordinea de zi: intentarea procedurii de restructurare sau procedura de faliment. Astfel, de către creditorii a fost luată hotărârea de a intenta procedura de faliment față de debitor, cu dizolvarea ulterioară a acesteia, acumulând 77, 8 % majoritatea de voturi.

Totodată s-a reiterat faptul că, debitorul insolvent se află într-o stare financiară dificilă, nu dispune de active materiale, nu are activitate, este supraîndatorat în urma utilizării creditelor bancare și se află în incapacitate de plată, cauza principală fiind criza economică pe fondul unei concurențe neloiale dure.

Ca urmare, creditorii cu majoritatea voturilor au conchis că posibilități reale de menținere în totalitate sau parțial, a întreprinderii debitorului și de aplicare a planului, nu există. Aceste motive fiind întemeiate, care nu permit restructurarea și în acest caz, s-a acceptat dizolvarea Întreprinderii Mixtă „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată cu radierea acesteia din Registrul de stat al persoanelor juridice.

Astfel, instanța de insolvență corect și întemeiat a constatat lipsa masei debitoare și a dispus încetarea procesului cu radierea debitorului din registrul de stat reieșind din bilanțul de lichidare și raportul final.

Or, art. 135, alin (5), al Legii insolvenței nr.149 din 29 iunie 2012, prevede că ”în cazul lipsei masei debitoare, instanța de insolvență, odată cu aprobarea bilanțului de lichidare, adoptă o hotărâre de încetare a procesului, prin care dispune și radierea debitorului din registrul de stat în care este înscris”.

Ca urmare, argumentele recurentului precum că instanța de insolvență a aplicat eronat și a încălcat normele de drept la soluționarea cauzei date, sunt nefondate, or, argumentele date poartă un caracter declarativ fără a fi însoțite de careva probe ce ar indica existența vreunui bun concret, locul aflării acestuia, despre care are cunoștință că s-ar găsi în patrimoniul debitorului.

Cu referire la argumentele recurentului precum că, i-a fost îngădit dreptul la un proces echitabil și a fost privat de posibilitatea de ași expune poziția vis – a - vi de problemele soluționate, nu a fost citat în conformitate cu art. 205 alin.(2) Cod de Procedură Civilă al RM și nu i-a fost expediată hotărârea din 05 aprilie 2017, Colegiu menționează următoarele.

Potrivit materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 04 ianuarie 2013, a fost intentată procedura de insolvență față de Întreprinderea Mixtă „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată, iar prin încheierea din 15 mai 2013 a fost inițiată procedura falimentului și procedura de dizolvare Întreprinderii Mixte „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată, care a fost publicată în Monitorul Oficial al RM nr. 116-118 din 24 mai 2013 (f.d. 72, vol. II).

Totodată se constată cu certitudine că, prin anunțul publicat în Monitorul Oficial din 14 octombrie 2016, creditorii Întreprinderii Mixte „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată au fost înștiințați despre desfășurarea adunării creditorilor cu ordinea de zi: 1) aprobarea raportului final al lichidatorului; 2) aprobarea bilanțului de lichidare; 3) cu privire la cheltuielile masei; 4) diverse (f.d. 104 vol.III).

Mai mult ca atât, reprezentantul recurentului a participat de mai multe ori în ședințele de judecată în care își expunea poziția asupra examinării cauzei de insolvență, fapt confirmat prin procesele verbale (f.d.241-242 vol.I; 28-29; 62 vol.II; 46-47; 61; 69-70 vol.III).

Astfel, recurentul a cunoscut despre existența prezentului litigiu și urma să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarului, fapt ignorat de către acesta.

Instanța de recurs pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea în eroare. Buna-credință prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (1) și (3) și art. 61 alin. (1) CPC, participanții la proces sunt în drept să, atace actele judiciare și să-și exercite toate drepturile

procedurale acordate de legislația procedurală civilă. Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare. Buna-credință prezumă că partea este obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Cu referire la argumentele recurentului precum că lichidatorul urma să solicite atragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere a debitorului, Colegiu menționează următoarele.

Potrivit art.248 alin.(1) Legea Insolvabilității, legiuitorul stabilește în mod expres că în cadrul procesului dacă sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolvabilității/lichidatorului instanța de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea.

Deasemenea în aliniatul 3 al aceiași norme, se prevede că, comitetul creditorilor poate cere instanței de insolvabilitate să fie autorizat a introduce acțiunea prevăzută la alin.(1) dacă administratorul insolvabilității/lichidatorul a omis să formuleze acțiunea în cauză, iar răspunderea consemnată la alin.(1) amenință să se prescrie.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Articolul 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În acest sens, art. 66 alin. (1) lit. a) din Legea insolvabilității prevede că, lichidatorul examinează activitatea debitorului asupra căruia se inițiază procedura de insolvabilitate în raport cu situația de fapt, întocmește un raport amănunțit asupra cauzelor și împrejurărilor care au condus la insolvabilitate, menționându-se persoanele cărora le-ar fi imputabile și premisele angajării răspunderii acestora în condițiile legii, cu prezentarea acestui raport instanței de insolvabilitate în termenul stabilit de ea.

Prin urmare, în speța dată lichidatorul a prezentat un raport amănunțit cu privire la cauzele și împrejurările care au dus la insolvabilitate în care este reflectată: lipsa faptei ilicite, care ar antrena răspunderea subsidiară a conducerii debitorului. Acest raport a fost prezentat pînă la data de 04 ianuarie 2013, cînd a fost adoptată hotărîrea de intentare a procesului de insolvabilitate față de Întreprinderea Mixtă „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată.

Ca urmare, creditorul în speța dată, Inspectoratul Fiscal de Stat a avut posibilitatea pe întreg parcursul examinării cauzei, care a durat mai mult de 4 ani, să propună comitetului creditorilor solicitarea autorizării introducerii unei cereri, în conformitate cu prevederile art.248 al Legii nr.149 din 29 iunie 2012, de la instanța de insolvabilitate.

Potrivit art. 240 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că instanța de insolvabilitate a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele pricinii, a dat o apreciere justă probelor administrate, a aplicat corect normele de drept material și procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit ajunge la concluzia de a respinge recursul ca neîntemeiat și de a menține hotărîrea instanței de insolvabilitate.

În conformitate cu art.445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite cererea Inspectoratului Fiscal de Stat cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului.

Se repune în termen de declarare a recursului Inspectoratul Fiscal de Stat.

Se respinge recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat.

Se menține hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2017, adoptată în cadrul derulării procesului de insolvabilitate intentat față de Întreprinderea Mixtă „Casa Farm” Societate cu Răspundere Limitată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător
Judecători:

Tatiana Vieru

Svetlana Filincova

Oleg Sternioală

Luiza Gafton

Nicolae Craiu